

Wat wil de mens?

Gericht ons welzijn en lerend vermogen ondersteunen, helpt ons om flexibel en creatief om te gaan met veranderingen. Duurzame ontwikkeling mag zich dan ook niet verengen tot zuiver innovatieve technologische oplossingen. Parallel daaraan is het van belang om omstandigheden te creëren die bevorderlijk zijn voor onszelf.

Foto: Kim van der Leest

Overall op de wereld zijn er omgevingen te vinden waar mensen vitaal oud worden. Naast het blijven bewegen, een mild klimaat en een gezonde voeding, blijkt vooral sociale verbondenheid een cruciaal ingrediënt van het levenselixir van deze gezonde en energieke samenlevingen. Tot op hoge leeftijd blijft men betrokken, betekenisvol en actief. Dit gegeven is van groot belang bij het vormgeven van concrete projecten op het gebied van duurzaamheidseducatie. Het initiatief 'De Levende Tuin', ontwikkeld als reactie op de trend om tuinen te verstenen, is daar een goed voorbeeld van. Vertrekpunt is dat alles wat een tuin kan bieden letterlijk en figuurlijk bijdraagt aan leven. Een levende tuin nodigt kinderen uit om buiten te komen spelen en zo de natuur te ervaren.

Creativiteit ondersteunen

Steeds meer mensen gaan in de stad wonen. Steden zijn door de vele ontmoetingen tussen heel diverse mensen een voedingsbodem voor creativiteit. Die creativiteit is belangrijk voor het vinden van oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken. Groene, prettige ruimten kunnen dan ook als geschikte 'duurzaamheidsleslokalen' fungeren. Er is een enorme behoefte aan oases van rust in de huidige over-gesti-

muleerde maatschappij, met veel en veel meer prikkels dan zo'n veertig jaar geleden. Duurzaamheid is delen en geven en niet alleen nemen. Dat is iets wat past bij de mentaliteit van veel jongeren. De natuur is een mooie metafoor voor dit duurzaam denken en handelen. In een groene ruimte zakt meteen je stressniveau en ben je veel productiever aan het leren of werken. Onze zintuigen zijn immers nog steeds ingesteld op leven in de natuur. Door de ontspannen sfeer bevordert een groene omgeving bovendien sociaal contact, wat belangrijk is voor ons als mens. Sociaal zijn zit namelijk in onze natuur. Ontmoeting in een park is laagdrempelig, ook voor de vele alleenstaanden en ouderen in een stad.

Generaties verbinden

De praktijk leert dat educatieprogramma's gericht op (groot)ouders en (klein)kinderen vaak een bloeiende combinatie zijn. Planten, bloemen en geuren stimuleren tot het vertellen van verhalen, wetenswaardigheden en herinneringen. Dit gebeurt vaak spelenderwijs. Alle zintuigen worden (weer) gebruikt om ons te verbinden met de fysieke wereld en mensen om ons heen. Dit werkt heel sterk voor kinderen en ouderen. Want hoewel we steeds meer leven in een virtuele wereld, kan deze qua zintuig-

De tentoonstelling 'Beschermd Planten' van de Nederlandse Vereniging van Botanische Tuinen trok veel belangstellenden

Drs. Kim van der Leest (info@warmwithsenses.nl) is biologe, conceptontwikkelaar, belevingsspecialist en voormalig directeur van de botanische tuin Hortus Arcadië in Nijmegen.

lijke stimuli nooit de werkelijke wereld evenaren.

Organisch samenwerken

Meer aandacht voor wat de natuur ons kan leren kan ons helpen om te komen tot gezonde energieke samenlevingen. Waarbij wij als mens vaak komen tot of/of-oplossingen, inspireert de natuur ons tot en/of-oplossingen. Het gaat om het uitwisselen van betekenisvolle ervaringen, die zorgen dat een groep een ander beeld krijgt van zichzelf of de wereld. Juist groene prettige plekken dichtbij in de stad en verweven binnen de eigen sociale context bieden platformen voor organisch samenwerken en daarmee kansen voor duurzaamheidseducatie in de toekomst.

Kim van der Leest